1 Timoti
Naoa itəm Pol təmaupən məte tuwɨn kəm Timoti
Nəghatən əkuəkɨr rəha naoa u 1 Timoti

?Pah təməte naoa u? Aposol Pol təməte naoa u.

?Təməte tatuwɨn kəm pah? Təməte tatuwɨn kəm Timoti. Timoti in etəm aluə kit itəm təmaiir e taon u Listra. Mama rəhan in noanol kit rəha Isrel, kən rəhan tata in Iaihluə kit. Timoti in fren kit rəha Pol, kən nian rafin katian əpəh ikɨn mɨn matuən-iarəp namnusən təwɨr rəha Iesu Kristo. Pol tolkeike pɨk Timoti, tol nəhlan kən in tətaun-in Timoti məmə tahmen e nətɨn ətuatɨp.

?Nəmegəhən tahro nulan nian təməte? Pol təmətо məmə iəgətun eiueiuə neen e niməfak əpəh Efesas, kən mol in tahl-ipən Timoti məmə otuwɨn məg-ətuatɨp-in neiuəən əh. Okəm-naka, Timoti təmuwa tahmen e pasta rəha niməfak əh Efesas, nat əpnapɨn məmə in etəm aluə əm. Nəgətun eiueiuəən mɨn əh koatəgətun məmə netəmim okotəkəike motətəu-pən nətəlɨgən rəhalat e nolən rəha netəmim o nosən nəmegəhən itəm namnun tɨkə. Koatən məmə netəmim okotəkəike motɨtun nɨpətɨ nəghatən anion mɨn, kən motol natɨmnat neen itəm ilat kəmoatən.

?Təməte naoa u o naka? Pol təməte naoa u matən-iarəp nətəlɨgən neen rəhan kəm Timoti matɨləs-ipər rəhan nətəlɨgən, kən məmə otasitu e niməfak rəha Efesas. Pol tatəghat-in nolən wɨr mɨn rəha nəfakən, ne nehm wɨrən netəm koatəfak.

Kən matən-iarəp nolən wɨr mɨn itəm netəm-iasol mɨn rəha niməfak ne iəfak mɨn u okotətəu-pən. Kən namnun nəghatən itəm Pol təmən kəm Timoti tatən məmə, in otəkəike muwa etəm wɨr kit rəha nol wəkən rəha Iesu Kristo. Kən rəhan nolən otəkəike mətuatɨp wɨr.

Pol təmən təwɨr kəm Timoti

1 Timoti. Io Pol, iakatən təwɨr kəm ik. Kən io aposol kit rəha Kristo Iesu məto-inu Uhgɨn u itəm təmosmegəh kitat, ne Kristo Iesu itəm in nɨpətɨ na-hatətəən rəhatat məmə o nian kit Uhgɨn otosmegəh kitat, ilau əm kəmuahləpis io məmə ekol wək u.

2 Rəhalau nahatətəən e Kristo tahmen ahmen əm, kən tol nəhlan in tahmen-pən əm məmə ik nətɨk pahrien. Pəs Uhgɨn Tata rəhatat ilau Kristo Iesu, Iərəmərə rəhatat, okuawte-in rəhalau nəwɨrən kəm ik, kən muasəkitun ik, kən muələhəu nəməlinuən tətatɨg ron ik.

Pol təmolkeike məmə Timoti otahtosɨg-in iəgətun eiueiuə mɨn

3 Aupən ikɨn e nian ematuwɨn Masetonia, kən io emən kəm ik məmə io ekolkeike pɨk məmə onakətatɨg Efesas, kən rəhak nətəlɨgən tatol əm min-nulan. Netəmim neen əh-ikɨn kotatɨg itəm ilat koatəgətun netəmim e nəghatən mɨn itəm kotərat. Məto ik onakahtosɨg-in ilat məmə okəsotolən nolən əh.

4 Ilat okotəkəike motapəs nolən mɨn əh itəm koatən nəghatən eiueiuə mɨn itəm koatəghat-in noanol mɨn aupən ikɨn. Nəghatən mɨn əh in tatiuw-pa əm tɨməht, məto in to təsasituən e netəmim

1:2: Wək 16:1-3; Taet 1:4

məmə ilat okotɨtun nalpəkauən rəha Uhgɨn inu okotahatətə əm lan.
5 Məto noa nəghatən u məmə nolkeikeən tatər e nɨkitəmat. Nolkeikeən tatər e nɨki suah kit nian nɨkin təwɨr təfagə rat tɨkə lan, kən in tɨtun məmə nolən rat kit təsatɨgən lan, kən tətahatətə pahrien əm e Iesu.
6 Netəmim neen kɨnotapəs nolən ətuatɨp u, kən ilat kɨnotəruru rəkɨs rəhalat suatɨp, məto koatətəu-pən nəghatən alməl mɨn əh.
7 Ilat kotolkeike məmə netəmim koatən məmə ilat kotenatɨg wɨr e Lou rəha Uhgɨn, məto ilat kəsotɨtun wɨrən nɨpətɨ nəghatən itəm koatən, ne nəghatən mɨn itəm koatən pɨk ilat.
8 Kitat kotɨtun wɨr Lou rəha Uhgɨn məmə təwɨr okəmə kitat kotɨtun wɨr wək rəha Lou kən moatətəu-pən e nolən itəm Uhgɨn tolkeike.
9 Nian rafin kitat okotəkəike motɨtun məmə Lou təməsuwamən o netəm kotətuatɨp, məto Lou in rəha netəm rat ne netəm koatəht Lou: netəm kəsotɨsiai-inən Uhgɨn ne nol təfagə rat; netəm rəhalat nolən teko-eko kotəuhlin mentalat o nəfakən; netəm kəmotohamnu rəhalat tata ne mama; netəm koatohamnu itəm;
10 nəman ne nɨpɨtan itəm kɨnotol marɨt rəkɨs, məto koatan əpnapɨn; nəman koatit atɨp ilat mɨn kən nɨpɨtan koatit atɨp ilat mɨn; netəmim katosalɨm-in iolwək mɨn məmə okotos məni elat; ne netəm koateiueiuə, ne netəm koateiueiuə e nian koatəghat e kot; ne netəm koatol nolən pɨsɨn neen mɨn. Əwəh, in nɨpahrienən məmə Lou in rəha netəmim itəm koatol natɨmnat rafin əh itəm tatərəkɨn nəghatən mɨn itəm kotətuatɨp.

1:4: 1 Tim 4:7; Taet 1:14 **1:8:** Rom 7:12,16

11 Nəghatən ətuatip min u, koatisi-pən e nam-
nusən təwir moepən rəha Uhgin, Uhgin etəm təwir
tətuatip. Namnusən u in təmos-ipa kəm io məmə
ekən-iarəp.

Pol nikin təmagien o Kristo

12 Io ekatən tagkiu kəm Kristo Iesu, Iərəmərə
rəhatat, itəm tatos-ipa nəsanənən kəm io o wək u,
məto-inu in tatehm io məmə iakaskəlim wir wək
rəhan kən məsapəsən, kən in təməhləu-pa wək u
mətahləpis io məmə ekol.
13 Aupən ematəghat rat e nərgin, kən ematoh
nəfak matol tərat kəm Iesu. Nat əpnapin io ematol
pap min-nulan məto in təmasəkitun io məto-inu io
eməsənən əh nipahrienən lan, kən emərurу məmə
nat naka itəm io ematol in tərat.
14 Məto nolkeikeən rəha Iərəmərə rəhatat in iah-
gin iahgin pik ron io, maprəkis-in nolən rat min
rəhak. Kən tatətəlmin nikik o nahatətəən lan ne
nolkeikeən itəm tatisi-pən o Kristo Iesu.
15 Inu nəghatən tatən pahrien, kən kitat
kotəkəike motən nipahrienən lan: Kristo Iesu
təmuwa e nətueintən məmə otosmegəh netəm
kotərat, kən io etəm rat agin taprəkis-in rafin ilat.
16 Məto Uhgin təmasəkitun io, etəm rat agin, tah-
men e nəmtətin kit itəm tatəgətun məmə nətəligən
rəhan kaifəməh, namnun tikə, tatuwin o netəm
kotərat, pəs netəmim neen kotehm kən motu-
arisig-in suatip kitiəh əm məmə okotahatətə e Iesu
kən in tosmegəh ilat mos-ipən nəmegəhən lilin kəm
ilat.

1:12: Wək 9:15; 1 Kor 15:9-10; Kal 1:15-16 **1:13:** Wək 8:3; 9:1-5
1:15: Luk 19:10

17 ! Kotənwiwi Uhgɨn! Pəs kotɨsiai-in Uhgɨn
rəhatat. In Iərəmərə lilɨn; in təsɨmɨsən; kəsehmən
in; kən in pɨsɨn əm in Uhgɨn. Pəs koatɨləs-ipər
nərgɨn tatuwɨn matuwɨn matuwɨn namnun tɨkə.
Əwəh.
18 Kən inəh nətɨk Timoti. Inu rəhak nəghatən
tahmen-pən e nəghatən rəha ien mɨn itəm
kəmoatən kəm ik aupən. Ik onakəkəike maskəlɨm
nəghatən mɨn əh pəs tol rəham nətəlɨgən təskasɨk,
kən ik onakəluagɨn wɨr e nəluagɨnən rəha
nahatətəən.
19 Askəlɨm rəham nahatətəən təskasɨk, kən ol
nolən itəm ik nəkɨtun məmə in tətuatɨp e nɨganəmtɨ
Uhgɨn. Məto netəmim neen ilat koatol nolən neen
itəm ilat kotɨtun məmə tərat, kən kəmotərəkɨn rəkɨs
rəhalat nahatətəən, tahmen e suah kit itəm tatɨləs
nego matər e nɨmas tətəhap-əhap agɨn matərat.
20 Suah mil u Haemeneus ne Aleksanta ilau
kəmian motol kitiəh əm ilat netəm mɨn u. Io
enegəhan-in rəkɨs ilau məmə katuəməhl-pən e
nelmɨ Setan məmə okiatun məmə okəsuən ratən
Uhgɨn.

2

Nolən rəha nəfakən

1 Nat aupən itəm ekolkeike məmə ekən, in tol
nulan. Io iatən əskasɨk kəm itəmat məmə itəmat
nəkotəkəike moatəfak kəm Uhgɨn o netəmim rafin,
kən motən kəm Uhgɨn məmə nɨkitɨmat tətagien o
natɨmnat itəm in təmol ilat.
2 Kən e nian rafin itəmat onəkotəkəike moatəfak
o netəm koatərəmərə ne netəm-iasol mɨn rəhatat

1:20: 1 Kor 5:5; 2 Tim 4:14-15

məmə kitat rafin okotatɨg e nəməlinuən kən motatɨg mətɨg, pəs kitat kotɨsiai-in wɨr Uhgɨn kən rəhatat naliwəkən in tətuatɨp.
3 Nolən rəha nəfakən mɨn u in təwɨr pɨk, kən in otol Uhgɨn Iosmegəh rəhatat nɨkin otagien lan.
4 Uhgɨn u, in tolkeike məmə otosmegəh netəmim rafin, kən molkeike məmə ilat okotɨtun motən nɨpahrienən e nəghatən pahrien rəhan.
5 Otəfak o netəmim rafin məmə ilat okotahatətə e Uhgɨn məto-inu Uhgɨn kitiəh əm tətatɨg, kən suah kitiəh əm tatətul in suatɨp o nosən netəmim muwɨn kotol kitiəh ilat Uhgɨn, etəmim əh Kristo Iesu.
6 E nian ətuatɨp, in əm təmos-ipa rəhan nəmegəhən o nətouən suatɨp rəha netəmim rafin məmə otɨkɨs ilat e təfagə rat rəhalat. Kən inu tatəgətun məmə Uhgɨn tolkeike məmə otosmegəh netəmim rafin.
7 Kən o nəghatən əh, Uhgɨn təmɨləs-ipər io məmə io aposol kit rəhan o nən-iarəpən namnusən təwɨr u kəm Iaihluə mɨn, netəmim itəm kəsənən məmə netəm Isrel, kən təmɨləs-ipər io məmə iəgətun kit rəha nahatətəən pahrien. Io iatən pahrien, eseiueiuəən.
8 Kən ikɨn mɨn rafin, iakolkeike məmə nəman okotəghat kəm Uhgɨn e nəfakən. Kən nian koatɨləs-ipər nelmɨlat məmə okotəfak kəm Uhgɨn, iakolkeike məmə nəmegəhən rəhalat otətuatɨp, kən nɨkilat təsahmən, kən məsotəhaiən ilat mɨn.
9 Kən io iakolkeike məmə nɨpɨtan u iəfak mɨn okotuwɨn e rəhalat napən itəm tətuatɨp kən matəfətain wɨr ilat, məsotiuwən nətəlɨgən rəha nəman, kən məsotolən məmə netəmim okotehm

2:6: Rom 3:29-30; Kal 1:4 **2:7:** Wək 9:15; Kal 2:7-8; 2 Tim 1:11

o nausitən. Kən ilat kəsotolən noanulat məmə okotausit ron. Kən ilat kəsotuwɨn-inən natɨmnat mɨn o niuwən nətəlɨgən rəha netəmim, iatən natɨmnat mɨn tahmen-pən e napən mɨn itəm nəmtɨlat tiəkɨs, o nat kit kəmol e iaen u kol tatɨpɨt-ɨpɨt, o nat kit kəmol e perel inu kəpiel itəm nəmtɨn tiəkɨs.

10 Məto iakolkeike məmə nɨpɨtan u iəfak mɨn, rəhalat nətəlɨgən otəsuwɨnən o malə-malə rəha nɨpətɨlat o nehmən, məto okotol malə-malə e nəmegəhən rəhalat, inəh ilat okotol nolən mɨn itəm otasitu e netəmim, nolən mɨn itəm tətuatɨp o nɨpɨtan itəm koatən məmə ilat koatəfak kəm Uhgɨn.

11 Nian nəman okoatəgətun e niməfak, nɨpɨtan okotəkəike moatətəlɨg-in məsotagətən, kən motəkəike motos-iəhau ilat, kən motɨsiai-in iəgətun mɨn, kən motətəu-pən iəgətun mɨn əh itəm koatəgətun.

12 Io esegəhan-inən nɨpɨtan məmə okotəgətun kən motərəmərə e nəman. Ilat okotəkəike kəsəghatən,

13 məto-inu aupən ikɨn, Uhgɨn təmaupən mol Atam, uarisɨg ikɨn təpanol If.

14 Kən sənəmə Atam u Setan təmeiuə-in aupən kən tol nəwian, məto If u təmol nəwia Setan kən mətgəhl lou rəha Uhgɨn.

15 Məto Uhgɨn otosmegəh nɨpɨtan nian ilat koatol ətuatɨp wək rəhalat, inu neməkən ne nehm wɨrən nɨsualkələh. In otosmegəh ilat okəmə koataskəlɨm əskasɨk nolən rəha nahatətəən, ne nolən rəha

---

2:9: 1 Pita 3:3-5 **2:10:** 1 Tim 5:10 **2:12:** 1 Kor 14:34 **2:13:** Jen 2:7,21-22; 1 Kor 11:8-9 **2:14:** 2 Kor 11:3; Kal 3:1-6

nolkeikeən netəmim, ne nolən rəha nəmegəhən itəm tətuatɨp.

3

Netəm-iasol mɨn rəha niməfak

1 Inu nəghatən tatən pahrien məmə, “Okəmə
etəmim kit tolkeike məmə in otuwa etəm-iasol
kit rəha niməfak, kən in təmolkeike wək kit itəm
təwɨr.”
2 Kən etəm-iasol tol nəhlan:
okəkəike kəsehm-pənən nolən rat kit lan;
in rəhan pətan kitiəh əm;
tatehm wɨr nəmegəhən rəhan nian rafin;
tatol natɨmnat e nɨtunən;
katɨsiai-in;
tatehm wɨr netəmim itəm koatuwɨn iman ikɨn;
in iəgətun wɨr kit;
3 sənəmə etəmim kit rəha napɨsən o nəmouən;
məto in etəm mətɨg;
sənəmə in etəmim rəhan nəghatən tɨtatɨperəh pɨk
tahmen e kaluəluə;
nɨkin təsuwɨn pɨkən e məni;
4 in otəkəike matərəmərə wɨr e rəhan mɨn, kən
mol məmə rəhan nɨsualkələh koatol nəwian
moatɨsiai-in wɨr.
5 ?Məto okəmə in təruru nərəmərə wɨrən o rəhan
mɨn, kən in otaroh nəhlan mərəmərə o niməfak
rəha Uhgɨn?
6 Etəm tətahatətə wi e Iesu, in təsahmenən məmə
otos wək u məta in tatos-ipər pɨk in, kən Uhgɨn
tol nalpɨnən kəm in tol məmə təmol mihin e
Setan u iausit pɨk.

3:6: Taet 1:6-9

7 Kən etəm-iasol, rəhan nolən otəkəike məwɨr
mətuatɨp məmə netəm kəsotəfakən okotən
məmə in etəm təwɨr. Okəmə təsol mihinən,
məta noanɨkulu rəha Setan toh pɨkən, kən
nərgɨn in otərat.

Netəm kotasitu e niməfak

8 E nolən kitiəh əm, dikon mɨn, rəhalat
nəmegəhən otəkəike mətuatɨp wɨr, kən moatən
əm nɨpahrienən e nian rafin. Netəm koatapɨs o
kotolkeike pɨk məni, kəsotahmenən o naskəlɨmən
wək u.
9 Ilat netəmim itəm kotɨtun məmə nolən rat kit
təsatɨgən elat, kən moataskəlɨm əskasɨk nəghatən
pahrien mɨn rəha Iesu Kristo itəm Uhgɨn təmol əp.
10 Netəm kotol nəhlan, niməfak otəkəike makil
wɨr rəhalat nəmegəhən, okəmə kəsehm-pənən nat
kit tərat elat, kən ilat okotos wək rəha dikon.
11 Məto nɨpɨtan rəha netəm koatasitu e wək
rəha niməfak, ilat mɨn okotəkəike motol rəhalat
nəmegəhən tətuatɨp wɨr. Təsəwɨrən məmə ilat
nɨpɨtan iən nɨkalɨtəm, o nɨpɨtan rəha napɨsən, məto
ilat nɨpɨtan itəm netəmim koatahatətə elat e nian
rafin.
12 Suah kit itəm tatos wək rəha dikon, in
otəkəike mos rəhan pətan kitiəh əm, kən in otəkəike
matərəmərə wɨr e rəhan mɨn nɨsualkələh ne rəhan
latuənu.
13 Netəmim itəm koatol-wɨr wək u rəha dikon,
nərgɨlat in otəwɨr lan, kən rəhalat nətəlɨgən in
otəskasɨk pɨk o naskəlɨmən nahatətəən rəhalat e
Kristo Iesu.

Nəukətɨn nahatətəən rəhatat

3:7: 2 Kor 8:21 **3:11:** Taet 2:3

14 Roiu əh, nian iakatəte naoa u kəm ik, nɨkik
tatəht məmə, otəsuwəhən kən ekɨmnə mehm ik.
15 Məto okəmə esɨmnə uəhaiən, kən naoa u
in otən natɨmnat rafin itəm kitat nenətɨ Uhgɨn
okotətəu-pən. Inu kitat u nəfak, kən Uhgɨn rəhatat
tatəmegəh mətatɨg namnun tɨkə. Kitat netəm nəfak
u kotaskəlɨm nəghatən pahrien, kən matehm wɨr.
16 Nɨpahrienən, nəghatən pahrien rəha Iesu
Kristo itəm Uhgɨn təmol əp, in nat pɨspɨs itəm in
iahgin, kən tol nəhlan:
Kristo in təmuwa etəmim kən netəmim
kəmotəplan.
Kən Narmɨn Rəha Uhgɨn tatəgətun wɨr məmə Iesu
tətuatɨp wɨr.
Kən nagelo mɨn kəmotehm in.
Kən katən-iarəp namnusən təwɨr rəhan kəm
netəmim ikɨn pɨsɨn pɨsɨn mɨn.
Kən netəmim rəha nətueintən u kotahatətə lan.
Kən Uhgɨn təmos muwɨn ilɨs e neai mətuatɨg ilau
min.

4

Iəgətun eiueiuə mɨn

1 Narmɨn Rəha Uhgɨn tatən-iarəp wɨr məmə e
nian mɨn uarisɨg Iesu otəpanuwa lan, netəmim
tepət okotapəs nətəu-pənən nolən pahrien rəha na-
hatətəən e Uhgɨn. Ilat okotətəu-pən narmɨn eiueiuə
mɨn kən motətəu-pən nəgətunən rəha iərmɨs mɨn.
2 Nəgətunən mɨn əh koatɨsɨ-pən o iəgətun
mɨn itəm koatən məmə rəhalat nəghatən in
nɨpahrienən, məto ilat koateiueiuə, kən məsotolən
nat itəm koatən. Netəm mɨn əh, nətəlɨgən rəhalat

3:16: Mak 16:19; Kol 1:23; 1 Jon 2:18

teko-eko agɨn, kən kɨnotəruru nakilən məmə
nəghatən pahrien hiə kən nəghatən eiueiuə hiə.
3 Ilat koatəgətun netəmim moatən məmə
okəsotolən marɨt, kən moatəgətun ilat məmə
okəsotunən nagwənən mɨn neen. Məto Uhgɨn
təmol nagwənən mɨn əh məmə okotun ilat. Kən
kitat u koatəfak kotɨtun nɨpahrienən, kotɨtun
nosən, kəfak kənwiwi Uhgɨn ron, kən motun,
4 məto-inu natɨmnat rafin itəm Uhgɨn təmol ilat
kotəwɨr əm. Nat kit tɨkə məmə okəsotunən. Kitat
kotɨtun nunən natɨmnat rafin okəmə kitat koatəfak
moatənwiwi Uhgɨn ron,
5 məto-inu Naoa Rəha Uhgɨn tatən məmə
ilat kotəwɨr, kən kitat koatəfak ron. Kən roiu,
nagwənən mɨn əh kotəwɨr əm.

Iolwək təwɨr rəha Kristo Iesu

6 Okəmə natən-iarəp nəghatən u kəm piatat mɨn
ne wɨnɨtat mɨn, kən ik iolwək təwɨr kit rəha Kristo
Iesu. Kən tatəgətun məmə ik etəmim kit itəm natun
nəghatən wɨr mɨn rəha nahatətəən ne nəgətunən
ətuatɨp matəmegəh lan, kən rəham nəmegəhən
tatətəu-pən nəghatən mɨn əh rafin.
7 Apəs, əsətəlɨg-inən nəghatən eiueiuə mɨn itəm
nətəlɨgən rəha Uhgɨn tɨkə lan, nəghatən mɨn u tah-
men namsu əpnapɨn mɨn itəm nɨpətɨn tɨkə. Məto
əgətun atɨp rəham nəmegəhən məmə tatətəu-pən
Naoa Rəha Uhgɨn.
8 Nolən rəha nehm wɨrən nɨpətɨm məmə in
otəsanən, in təwɨr o natɨmnat mɨn neen, məto
okəmə natəgətun atɨp rəham nəmegəhən e nolən
rəha Uhgɨn, kən in təwɨr məmə otasitu e natɨmnat

4:3: Jen 9:3; Rom 14:6; 1 Kor 10:30-31 **4:7:** 1 Tim 1:4

rafin e nəmegəhən rəha nətueintən u, ne rəha
nəmegəhən lilɨn.
9 Inu nəghatən tatən pahrien, kən kitat kotəkəike
motən nɨpahrienən lan.
10 Kənu kitat koatol pɨk wək o iəgətun atɨpən
rəhatat nəmegəhən e nolən əh, məto-inu
kɨnotahatətə rəkɨs e Uhgɨn u tatəmegəh kən mətatɨg
itulɨn, kən in Iosmegəh rəha netəmim rafin, məto
in tatosmegəh əm netəm mɨn u itəm koatahatətə
lan.
11 Əgətun natɨmnat mɨn əh kəm netəmim, kən
mən-ipən kəm ilat məmə okotəkəike moatətəu-pən.
12 Pəs netəmim okəsotehm əhauən ik məto-inu
ik etəm aluə əm kit. Məto ol rəham nəmegəhən
tətuatɨp wɨr məmə netəmim okotəplan məmə ik
etəm mətə, kən ilat kotɨtun nətəu-pənən ik e
nəghatən mɨn, ne naliwəkən, ne nolkeikeən, ne
nahatətəən, ne nolən ətuatɨp.
13 Ol natɨmnat mɨn əh, kən nat kɨsɨl mɨn, ol iləhal
u məmə rəham wək okəhalətul aupən e rəham
nəmegəhən mətoarus ekɨmnə: afin Naoa Rəha
Uhgɨn kəm netəmim, kən mən-iarəp Naoa Rəha
Uhgɨn, kən məgətun Naoa Rəha Uhgɨn.
14 Timoti, Uhgɨn təmos-ipɨnə kəm ik rəhan na-
situən o nolən wək rəhan nian elta mɨn rəha
niməfak kəmotələhəu-pən nelmɨlat lam, kən ien
mɨn neen rəhalat kəmotən-iarəp nəghatən itəm
Uhgɨn təmən lam. Əsapəsən nasituən əh.
15 Ik onakəkəike matol wək mɨn u, kən rəham
nətəlɨgən otəkəike mətatɨg əskasɨk e natɨmnat mɨn
u pəs netəmim kotɨtun nehmən məmə rəham
nəmegəhən ne rəham wək tatəwiə wɨr.

4:10: 1 Tim 2:3-4 **4:12:** Taet 2:15 **4:14:** 2 Tim 1:6

16 Atehm wɨr nolən mɨn e nəmegəhən rəham,
kən ol rəham nəgətunən məmə in tatətuatɨp e nian
rafin. Onakəkəike mətalkut əskasɨk məmə onəkol
natɨmnat mɨn əh, məto-inu okəmə nakol, kən on-
akosmegəh itəmat netəm koatətəlɨg-in ik.

5

Nolən rəha nɨsiaiiən o nəghatən kəm netəmim

1 Səghat əskasɨkən e iaguɨhl mɨn, məto əghat
kəm ilat e nɨsiaiiən məmə nakiuw rəhalat nətəlɨgən,
tahmen əm mə ilat rəham tata ətuatɨp mɨn. E
nolən kitiəh mɨn əm, ol tahmen əm kəm netəm aluə
tahmen məmə ilat piam ətuatɨp mɨn.
2 Əghat mətɨg e nɨsiaiiən kəm nɨpɨtaguɨhl mɨn
tahmen məmə rəham mama ətuatɨp mɨn. Rəham
nəghatən ne nolən mɨn kəm nɨpɨtan itəm koatetəm
aluə otəkəike mətuatɨp agɨn, tahmen məmə ilat
wɨnɨm mɨn.

Nolən rəha nehm wɨrən nəutahlɨmɨs mɨn

3 Niməfak otəkəike matehm wɨr nəutahlɨmɨs mɨn
itəm rəhan mɨn kotɨkə agɨn o nehmən ilat.
4 Məto nəutahlɨmɨs kit u nenətɨn mɨn əh-ikɨn o
mipɨn mɨn əh-ikɨn, ilat okotəkəike motɨtun paupən
məmə wək rəha netəm koatəfak, ilat okotaupən
motehm wɨr atɨp rəhalat mɨn. Nolən u tahmen əm
məmə koatətou rəhalat kaon kəm rəhalat mama ne
tata ne pipi mɨn, kən inəh Uhgɨn nɨkin tagien ron.
5 Məto nəutahlɨmɨs itəm tətatɨg in pɨsɨn agɨn əm,
etəmim tɨkə o nehmən in, in tatələhəu-pən əskasɨk
rəhan nətəlɨgən tətatɨg e Uhgɨn. In əh e nian rafin,
lapɨn ne e nərauiəgən, in tatəfak kəm Uhgɨn məmə
otətasitu lan.

6 Məto nəutahlɨmɨs u tatətəlɨg-in pɨk natɨmnat
rəha nɨpətɨn o nətoən təwɨr lan, in tatəmegəh, məto
e narmɨn tahmen məmə in tɨnɨmɨs rəkɨs.
7 Ik onakəkəike mən-ipən nəghatən mɨn əh kəm
niməfak məmə ilat okotəkəike motol pəs netəmim
kəsotən ratən ilat.
8 Suah kit otəkəike mehm wɨr rəhan mɨn, kən
maupən mehm wɨr rəhan ətuatɨp mɨn. Məto okəmə
in təsolən, tatəgətun məmə təməuhlin məntaan
e nolən rəha nəfakən, in tərat maprəkɨs-in etəm
təsəfakən.
9 Okəmə nakəte-pən nərgɨ nəutahlɨmɨs kit e naoa
rəha nasituən məmə niməfak otasitu elat, rəhan
nup in otəkəike mos sikiste, kən rəhan iərman
kitiəh əm aupən.
10 Kən in pətaguɨhl kit itəm netəmim koatɨsiai-in
o rəhan nolən wɨr ne nasituən mɨn itəm in tatol,
tahmen məmə in tatehm wɨr rəhan nɨsualkələh;
kən nian iapɨspɨs mɨn okotuwa iman ikɨn, tatol
təwɨr kəm ilat; kən matos-iəhau atɨp in mətasitu e
netəm koatəfak;* kən mətasitu e ian-rat mɨn; kən
rəhan nətəlɨgən təskasɨk məmə otol wək mɨn itəm
təwɨr.
11 Məto səte-pənən nərgɨ nəutahlɨmɨs mɨn itəm
kəsotɨpɨtaguɨhlən əh e naoa rəha nasituən, məto-
inu uarisɨg ikɨn okəmə nətəlɨgən rəha nol mɨnən
marɨt tɨnuwa məskasɨk e nɨkilat mɨnaprəkɨs-in
nətəlɨgən rəhalat e Kristo, kən ilat kotəmə okotol
mɨn marɨt.
12 Kən Uhgɨn in otakil mol nalpɨnən kəm ilat
məto-inu kəmotətgəhl rəhalat noanawɨl itəm

* **5:10:** Nəghatən Kris ətuatɨp tatən məmə, “Kən tətaikuas e nelkɨ netəmim rəha Uhgɨn.” - Nolən əh tatəgətun məmə in pətan kit tatos-iəhau atɨp in; kən nɨkin tagien o nasituən e netəmim.

kəmotol kəm in aupən.†
13 Kən nat tərat kit mɨn, məta ilat koatəpou
kən motos nolən rəha nuwɨnən e nimə mɨn rafin
moatən nəghatən itəm nɨpətɨn tɨkə. Uarisɨg ilat
kotuwa motərat pɨk o nosən musmus e nəghatən
rəha suah pɨsɨn o nosən muwɨn məhləmɨsin
nɨməme mənɨg lan, kən ilat kotolkeike məmə
okotən pɨk nəghatən rəha netəm pɨsɨn, kən ilat
koatən nəghatən mɨn neen itəm təsahmenən məmə
okotən.
14 Kən io ekatən kəm nəutahlɨmɨs mɨn itəm
kəsotɨpɨtaguɨhlən məmə təwɨr ilat okotol mɨn
marɨt, kən motɨləs nɨsualkələh, kən okotehm wɨr
rəhalat mɨn. Kən okəmə kotol nəhlan, kən məsotos-
ipənən kuhal kit kəm rəhatat tɨkɨmɨr mɨn məmə
okotən rat kitat.
15 Məto nəutahlɨmɨs neen kɨnotapəs rəkɨs suatɨp
ətuatɨp kən moatətəu-pən Setan.
16 Nɨpɨtan u iəfak mɨn okotəkəike moatehm wɨr
nəutahlɨmɨs mɨn rəhalat, məsotəhlman-pənən ilat
kəm niməfak məmə otatehm ilat. Kən niməfak in
otatehm əm nəutahlɨmɨs mɨn u rəhalat netəmim
kotɨkə agɨn məmə okoatehm ilat.

Wək rəha netəm-iasol rəha niməfak

17 Elta mɨn itəm koatərəmərə wɨr e wək rəha
niməfak, niməfak otəkəike mɨsiai-in ilat, kən
matətou ilat. Kən iəgətun mɨn ne netəm koatən-
iarəp Naoa Rəha Uhgɨn, ilat koatətul aupən məmə
okɨsiai-in ilat.

---

† **5:12:** E nian əh, nəutahlɨmɨs mɨn neen kəmotos noanawɨl rəhalat kəm Uhgɨn məmə okəsotolən marɨt, kən ilat okotol əm wək rəha niməfak. Kən okəmə nəutahlɨmɨs kit tolkeike məmə in otol marɨt mɨn, kən in otətgəhl rəhan noanawɨl itəm təmol kəm Uhgɨn. **5:13:** 2 Tes 3:11 **5:14:** 1 Kor 7:9

18 Məto-inu Naoa Rəha Uhgɨn tatən məmə, “Nian
kau kit tatol wək kit rəham, kən okəmə tolkeike
məmə otun kit, sahtosɨg-inən.” Kən tatən mɨn
məmə, “Nian suah kit tatol wək, məto okəike kətou
in lan.”
19 Əsətəlɨg-inən nəghatən rəha etəmim kitiəh əm
itəm tatən məmə elta kit rəha niməfak təmol nolən
rat, məto okəmə etəmim kəiu o kɨsɨl katəhalən, kən
nakətəlɨg-in rəhaləhal nəghatən.
20 Kən okəmə etəm-iasol kit rəha niməfak tatol
nat kit tərat, kən natəghat əskasɨk kəm in e
nɨganəmtɨ netəmim rafin rəha niməfak, kən tol
nəhlan netəmim okotəgɨn o nolən nat tərat mɨn.
21 E nɨganəmtɨ Uhgɨn, ne Iesu, ne nagelo mɨn itəm
Uhgɨn təmɨtəpun rəkɨs ilat, io ekatən əskasɨk kəm
ik məmə ik onakəkəike mətəu-pən nəghatən rəhak
e nolən itəm in tətuatɨp. Ik onakəsolən nolən pɨsɨn
kəm suah kit, kən matɨg mol pɨsɨn mɨn kəm suah
kit. Məto onəkol tahmen ahmen əm kəm ilat rafin.
22 Əsələs-ipər ueiuəhaiən etəmim məmə in
otos wək rəha niməfak, inu nakoatələhəu-pən
nelmɨtəmat moatəfak lan. Məto-inu okəmə in
suah kit itəm rəhan əh-ikɨn nolən rat, kən rəhan
nolən rat otatɨg lam, tahmen məmə ik mɨn nəmos
rəhan nolən rat. Məto ol əm rəham nəmegəhən
tatuwiwi matətuatɨp e nian rafin.
23-25 Netəmim neen kitat kotɨtun məmə ilat nol
təfagə rat, kən kotɨtun məmə Uhgɨn otol nalpɨnən
kəm ilat. Məto neen rəhalat təfagə rat tatəhluaig
əh-roiu, məto uarisɨg okəpanotəplan. Kən tahmen
ahmen əm, nian tepət wək itəm təwɨr mɨn, kitat

5:18: Dut 25:4; Mat 10:10; 1 Kor 9:9 **5:19:** 2 Kor 13:1 **5:20:** Efes 5:11

kotɨtun əm. Məto neen əh-ikɨn itəm koatəhluaig əh-roiu, məto okəpanotəplan ilat.

Təsəwɨrən məmə onakənɨm əm nəhau məto-inu, nian neen ik nakatɨmɨs. Məto təwɨr məmə onakənɨm wain noan məsɨn pəs in tasitu e nərpəm.

6

Nolən ətuatɨp o slef mɨn

1 Slef mɨn itəm koatəfak okotəkəike motɨsiai-in netəm-iasol mɨn rəhalat. Nolən əh in otahtosɨg-in naihluə, məmə kəsotən ratən nərgɨ Uhgɨn, kən məsotən ratən nəgətunən rəhatat. 2 Məto slef mɨn itəm rəhalat etəm-iasol in iəfak, ilat okəsotolən nolən əh u kotəmə, “Ei. Etəm-iasol əh in piatat əm kit,” kən ilat məsotɨsiai-in wɨrən. Məto ilat okotəkəike motol wək pɨk təhmɨn mɨn e nɨkilat pahrien, məto-inu rəhalat etəm-iasol in iəfak kit itəm koatolkeike in.

Nəgətunən neiueiuəən mɨn ne natɨmnat wɨr mɨn pahrien

Natɨmnat mɨn u, ik onakəkəike matəgətun netəmim lan. Kən e nian rafin ik onakəkəike matəghat əskasɨk kəm ilat o nətəu-pənən.

3 Məto netəmim neen koatəgətun nəghatən neen itəm tol pɨsɨn e nəghatən əh rəhak, kən ilat koatən məmə nəgətunən rəha Iərəmərə rəhatat Iesu Kristo, in neiueiuəən, kən koatən məmə nəgətunən rəha nolən rəha nəmegəhən itəm Uhgɨn tolkeike, in neiueiuəən.

4 Netəm mɨn əh koatol nəhlan ilat kəsotɨtun agɨn-əhən nat kit, kən ilat nausit pɨk. Ilat ko-talməl o nuwɨnən məghat pɨk o nəghatən mɨn itəm

6:1: Efes 6:5 **6:2:** Flm 16 **6:3:** Kal 1:6-9

tatiuw-pa neməha, o nəghatən mɨn itəm netəmim
koatetəhau ilat mɨn ron. Nolən u in tatol netəmim
koatetet ilat mɨn, kən motəhap-əhap ilat mɨn, kən
moatəghat rat e nərgɨlat mɨn, kən moatətəlɨg rat
elat mɨn.
5 Kən e nian rafin ilat koatol tɨməht. Inu nolən
rəha netəmim itəm rəhalat nətəlɨgən tərat, ilat
koatəlue e nəghatən pahrien. Ilat koatən məmə
suatɨp rəha nahatətəən e Uhgɨn in suatɨp kit o
nosən məni ne nautə mɨn.
6 Məto nat itəm təwɨr pɨk sənəmə kitat kotos məni
ne nautə. Nat itəm təwɨr pɨk in məmə kitat oko-
taliwək e nolən itəm Uhgɨn tolkeike, kən motagien
əm, nat əpnapɨn rəhatat nautə noan məsɨn o tepət,
7 məto-inu nian kitat kəmotaiir-pa e nətueintən
u, kən kəməsotosən nat kit motuwa. Kən e nian
okotɨmɨs lan, okol kəsotos mɨnən nat kit motɨtəlɨg.
8 Məto okəmə nɨgɨtat nagwənən ne napən tah-
men əm, kən kitat kotagien.
9 Netəmim itəm kotolkeike pɨk məmə rəhalat
nautə otepət, in tɨmətɨg əm olat məmə okotol
nolən rat mɨn tepət. In tahmen-pən e noanɨkulu
tətohasɨn ilat e noakəmɨhl rəha nəratən, kən
ilat kotolkeike məmə okotol natɨmnat tepət rəha
nalmələn, kən natɨmnat tepət itəm tərat olat. Kən
nolkeikeən rəha natɨmnat rat mɨn əh okoatərəkɨn-
rəkɨn nəmegəhən rəhalat.
10 Məto-inu nolən rəha nolkeike pɨkən məni, in
nəukətɨn natɨmnat rat tepət. Kən netəmim neen
ilat koatətul-iəkɨs o nətəu-pənən suatɨp u, kən ilat
kɨnotuwɨn rəkɨs isəu o nolən rəha nahatətəən, kən

6:5: 2 Tim 3:8; 4:4; Taet 1:14 **6:6:** Fil 4:11-12; 1 Tim 4:8; Hip 13:5
6:7: Job 1:21

ilat koatol natɨmnat mɨn neen itəm tatərəkɨn atɨp nɨkilat, kən moatəto tərat lan.

Nəghatən wɨr rəha Pol tatuwɨn kəm Timoti

11 Məto ik Timoti, etəm rəha Uhgɨn, aiu muwɨn isəu o nolən rat mɨn əh. Ik onakəkəike malkut pɨk
o nətəu-pənən nolən ətuatɨp, itəm Uhgɨn tolkeike.
Rəham nahatətəən otəkəike məskasɨk, kən ik
onakəkəike molkeike netəmim. Askəlɨm rəham
nahatətəən tatuwɨn əm nulan, namnun tɨkə. Kən
onəkəike muwa ik etəm mətɨg kit.
12 Onakəluagɨn wɨr e nəluagɨnən rəha
nahatətəən. Kən maskəlɨm nəmegəhən lilɨn itəm
Uhgɨn təmaun-in ik ron. Aupən ikɨn in təmaun-in
ik ron nian nəmən-iarəp nahatətəən rəham e Iesu
e nɨganəmtɨ netəmim tepət.
13 E nɨganəmtɨ Uhgɨn, itəm tatos-ipa nəmegəhən
kəm natɨmnat rafin, ne nɨganəmtɨ Kristo Iesu itəm
təmən-iarəp wɨr nəghatən pahrien e nɨganəmtɨ
Pontias Pailat, iatəghat əskasɨk kəm ik nəhlan:
14 ol natɨmnat mɨn u, kən məsapəsən kit
mətoarus-pən Iərəmərə rəhatat Iesu Kristo otuwa
15 e nian ətuatɨp itəm Uhgɨn təmɨtəpun. Uhgɨn
itəm kitat okotəkəike moatənwiwi e nian rafin,
in pɨsɨn əm tatərəmərə e natɨmnat rafin. In Kig
rəha kig mɨn rafin, kən Iərəmərə rəha iərəmərə mɨn
rafin.
16 In əm təsɨmɨsən mətatɨg lilɨn, rəhan nətuounən
tɨkə, kən namnun tɨkə. Ikɨn tətatɨg ikɨn, nəhag-
əhagən tasiə mɨtəlau in, kən okol kəsanən iuəhkɨr
ron. Suah kit təsehmən əh in, kən okol suah kit

6:10: Efes 5:5 **6:11:** 2 Tim 2:22 **6:12:** 1 Kor 9:25-26; 2 Tim 4:7 **6:13:** Jon 18:36-37 **6:15:** Nol Əpən 17:14

təsehmən nian kit. Nian rafin kitat okotəkəike motɨsiai-in in, kən moatən-iarəp rəhan nəsanənən ne nərəmərəən matuwɨn matuwɨn namnun tɨkə. Tol nəhlan. Əwəh.

Nəfak u rəhalat nautə tepət

17 Əghat əskasɨk kəm netəm koatəfak itəm rəhalat nautə rəha nətueintən u tepət. Ən məmə ilat okəsotɨləs-ipər pɨkən ilat, kən kəsotahatətəən e rəhalat məni u tepət rəha roiu əm, məto olawɨg ne tɨkə mɨn. Ilat okotəkəike motahatətə əm e Uhgɨn itəm tatos-ipa natɨmnat wɨr tepət kəm kitat məmə kitat okotəto təwɨr lan.
18 Əghat əskasɨk kəm ilat məmə okotɨmətə e nolən təwɨr, ne nasituən wɨr mɨn. Kən nɨkilat otəkəike magien o nawteən kəm netəmim.
19 E nolən əh, in tahmen məmə ilat koatələhəu natɨmnat wɨr mɨn tepət, tahmen-pən əm məmə kəmotasa wɨr o nəmegəhən itəm otəpanuwa. Kən ilat kotɨtun nosən nəmegəhən, itəm nəmegəhən pahrien.

Namnun nəghatən rəha Pol

20 Timoti, ik onakəkəike matehm wɨr natɨmnat mɨn itəm Uhgɨn təmələhəu-pən rəkɨs e nelməm. Apəs kən mətul isəu o nəghatən mɨn itəm nɨpətɨlat tɨkə kən kəsotos-ipənən nɨsiaiian kəm Uhgɨn, kən nəghatən mɨn itəm kəsotətuatɨpən e Naoa Rəha Uhgɨn. Nəghatən mɨn əh katən məmə koatos-ipa nɨtunən, məto kəp, koateiuə.
21 Məto netəmim neen koatuarisɨg-in nəghatən eiueiuə mɨn əh, kən mɨnotos-arəpən e suatɨp rəha nahatətəən pahrien.

6:17: Luk 12:20-21 **6:19:** Mat 6:20

Pəs Uhgɨn otawte-in rəhan nəwɨrən kəm itəmat.

6:21: 1 Tim 1:6; 2 Tim 2:18

North Tanna New Testament
The New Testament in the North Tanna Language of Vanuatu
Le Nouveau Testament dans la langue du Nord Tanna de Vanuatu

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: North Tanna

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 31 Aug 2023
46e9a2b5-26b8-5301-a079-623f3a20ef8b